

TIEDOTE 7.9.2020

Viestimme budjettiriiheen: Yhteiskunnan uudistumista tukeva vapaa tutkimus ja laadukas koulutus ovat avaimet rakennemuutokseen

Suomalainen yhteiskunta on suurten mullistusten edessä: väestönkehitys, työelämän murros ja kestävän kehityksen tarpeet sekä pitkittyneen koronakriisin seuraukset vaativat meitä uudistumaan nopeasti. Hallituksen onkin nyt tärkeää hyödyntää syyskuun budjettiriihessä kaikki se potentiaali, jonka läpimurtoja synnyttävä vapaa tutkimus ja laadukas koulutus tarjoavat rakennemuutosten edistämiseen, toteavat Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi, Tieteentekijät, Professoriliitto ja Yliopistojen opetusalan liitto YLL, Opetusalan ammattijärjestö OAJ sekä Sivistystyönantajat.

- Nykyinen tiede- ja koulutusmyönteinen hallitusohjelma on Suomen tulevaisuudelle erinomainen lähtökohta. Olemme kuitenkin koronakriisin seurauksena ajautuneet tilanteeseen, jossa yhteiskunta muuttuu nopealla vauhdilla ja tarve uudistumiselle ja sopeutumiselle on entistään suurempi. Emme voi enää odottaa vaan meidän on tehtävä kunnianhimoista, kestäväan kasvuun investoivaa talouspolitiikkaa nyt, järjestöt katsovat.

Järjestöt ehdottavatkin, että Suomen hallitus hyödyntää budjettiriihessä tutkimuksen ja koulutuksen mahdollisuudet tukea yhteiskunnan uudistumista. Näin toimiessaan hallitus:

- **Kohdentaa vuoden 2021 elvytyspaketin varat viisaasti.** Keskeisenä elvytyksen mekanismina ovat tutkimukseen ja koulutukseen kohdistuvat investoinnit, jotka edistävät osaltaan suomalaisen yhteiskunnan ja elinkeinoelämän uudistumista sekä rakennemuutosten läpiviemistä.
- **Ymmärtää tutkijalähtöisen tutkimuksen arvon.** Investoidessaan vapaaseen tutkimukseen hallitus parantaa tiedeyhteisön edellytyksiä tehdä läpimurtoinnovaatioita, jotka vauhdittavat kestäväan kasvua ja viheliäisten ongelmien ratkaisua. Tutkimusrahoituksen sirpaloitumista ja kohdennetun rahoituksen osuuden kasvattamista tulee välttää. Kotimaiset panostukset vapaaseen tutkimukseen auttavat meitä myös kotiuttamaan eurooppalaista tutkimusrahoitusta, mikä vahvistaa hyvän kierrettä ja on linjassa TKI-tiekartan tavoitteiden kanssa.
- **Turvaa laadukkaat koulutuslaajennukset tulevina vuosina.** Aloituspaiikkojen lisäykset ovat tärkeitä, ja yliopistot ovat pystyneet toteuttamaan niitä nopeasti yhteiskunnallisen kriisin helpottamiseksi. Jotta korkeakoulutettujen osuus saadaan nostettua vuoteen 2030 mennessä 50 prosenttiin, edellyttää se jatkossakin tuhansia lisäaloituspaiikkoja vuosittain. Opetuksen laadun säilyttämiseksi on oleellista huolehtia lisäpaiikkojen hyvästä resursoinnista. Näin varmistamme, että Suomi tunnetaan jatkossakin tasokkaasta koulutuksesta.
- **Ratkaisee pienenevien veikkausvoittojen pulman vastuullisesti.** Veikkaus on arvioinut, että sen opetus- ja kulttuuriministeriölle kohdistuva tuotto kutistuisi tulevana vuonna jopa 140 miljoonaa euroa. Nämä leikkaukset eivät saa heikentää tutkimuksen tekemisen edellytyksiä.
- **Takaa yliopistoille ennakoitavan toimintaympäristön.** Akateeminen yhteisö katsoo myönteisin mielin tulevaisuuteen. Luotamme siihen, että hallitus jatkaa harkittua elvytyspolitiikkaa eikä pelkoa uusista leikkauksista ole.

Lisätietoja:

Tanja Risikko
Toiminnanjohtaja

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
p. 040 1952 037

Johanna Moisio
Toiminnanjohtaja
Tieteentekijät
p. 040 0874 135

Jouni Kivistö-Rahnasto
Puheenjohtaja
Professoriliitto
p. 045 657 5757

Santeri Palviainen
Puheenjohtaja
Yliopistojen opetusalan liitto YLL
p. 040 537 6211

Heljä Misukka
Koulutusjohtaja
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
p. 050 528 6682

Laura Rissanen
Johtaja
Sivistystyönantajat
p. 041 540 4505